

№ 10/1965.

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 10/1965 med anledning av landstingsman Jan Erik Eriksson m.fl:s hemställningsmotion om åtgärder för en samhällsekonomisk undersökning i syfte att befordra en allsidig utveckling av Ålands näringsliv (9/1965).

Med anledning av ovannämnda hemställningsmotion, varöver Landstinget inbegärt utskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört äldre landskapssekreteraren Jan-Erik Lindfors, arkitekten Stig Svahnström samt kommittén för kommunsammanslagning, härmed vördsamt anföra följande:

Motionen berör en viss gren av den samhällsplanering, som under de senaste åren aktualiserats i såväl riket som i Sverige. För landskapets del skapades de legala förutsättningarna för samhällsplanering i modern bemärkelse genom stadgandena i byggnadslagens 3 kapitel år 1959. Enligt dessa stadganden är uppgörandet av regionplan en kommunal angelägenhet, som bör ombesörjas av ett kommunalförbund av de berörda kommunerna. Kostnaderna för regionplanen ersättas till hälften ur landskapsmedel. Initiativ till uppgörande av regionplan kan tagas av kommun, annan förvaltningsmyndighet eller av landskapsstyrelsen.

Förutsättningarna för en industrialisering av landskapet och för utvecklande av landskapets näringsliv i övrigt komma att framgå av de fakta, som sammanställas till grund för regionplanen. Utskottet finner för sin del tiden mogen för att ett regionplansförbund bildas av landskapets samtliga kommuner och att arbetet på regionplanens uppgörande omedelbart vidtager. För detta ändamål bör förbundet anställa en verksamhetsledare och därutöver vidtala sakkunniga på olika områden att verkställa de specialundersökningar, som erfordras för utredningen av nuvarande förhållanden och uppgörande av erforderliga prognoser.

Utskottet har tidigare i betänkande № 5/1964 framfört som ett förslag till lösning av samhällsplaneringsfrågan, att den av landskapsstyrelsen föreslagna landskapsarkitekten skulle utses till ledare för planeringen. Vid behandlingen av den aktuella motionen har utskottet funnit, att avlöningen för en landskapsarkitekt är så låg, att det är mycket osannolikt, att någon kompetent sökande kan erhållas till tjänsten. Under sådana omständigheter vore uppdraget att fungera som verksamhetsledare för regionplansförbundet ett lämpligt komplement till sagda landskapstjänst och förenandet av dessa uppgifter kunde möjliggöra anställandet av en kompetent person. I riket har en länsarkitekt helt andra möjligheter att vid sidan om sin tjänst ägna sig åt projekteringsuppgifter, vilket därmed för, att kompetenta sökande erbjuda sig till tjänsterna.

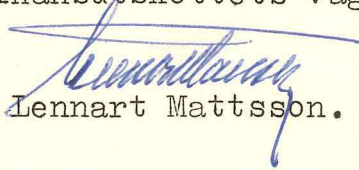
Igångsättandet av regionplaneringen är ur många synpunkter sett en angelägen uppgift. Regionplanen skall utgöra grunden för generalplaner och byggnadsplaner. Lokaliseringen av industrier bör ske med beaktande av befolkningsprognoserna. Då tätorterna på landsbygden kommer att utvecklas oberoende av den nuvarande kommunindelningen, torde en ny kommunindelning bli nödvändig. Vägnetets utbyggnad borde ske på grund av ett långsiktsprogram, uppgjort i överensstämmelse med regionplanen. För de flesta grenar av självstyrelsen kommer regionplanen att utgöra grund för en politik på längre sikt.

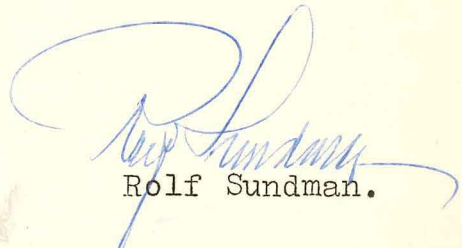
I sitt ovannämnda betänkande framhöll utskottet, att en samhällsplanering borde inledas omedelbart efter det en landskapsarkitekt blivit anställd i landskapets tjänst. Då utskottet numera anser, att samhällsplaneringen borde övertagas av ett för ändamålet bildat regionplansförbund, kan landskapsstyrelsen taga initiativ till bildandet av detta förbund omedelbart och oberoende av arkitekttjänstens besättning. De nödiga formaliteterna för förbundets bildande komma att taga en viss tid i anspråk, varför det synes utskottet angeläget, att förberedande åtgärder härför omedelbart vidtagas.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå, att Landstinget måtte hemställa hos landskapsstyrelsen om åtgärder för bildande av ett regionplansförbund omfattande landskapets samtliga kommuner.

Mariehamn, den 24 mars 1965.

På finansutskottets vägnar:

Lennart Mattsson.

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lennart Mattsson, viceordföranden Evald Häggblom samt ledamöterna Gunnar Häggblom, Leandersson och Lindfors.